

POEZIILE NEGRE

VERSURI
CU O PREFAȚĂ

de

George Simu.

Broșura I.

Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond din care cu tîmp se se edec o fîiă „Pedagogico-literară.“

Gherla
Tipografia „Aurora“ A. Todoran
1894.

PETREA DELA CLUJ

DILE NEGRE

J

VERSURI

CU O PREFAȚĂ

de

George Simu.

— Broșura I. —

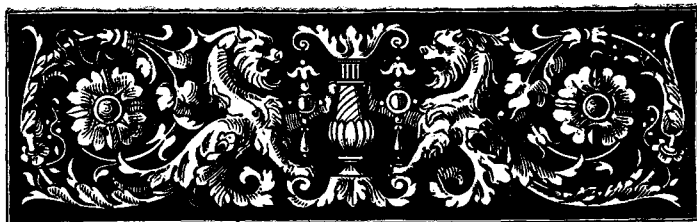
Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond din care
cu timp se se edee o fôia „Pedagogico-literară.”

Gherla

Tipografia „Aurora“ A. Todoran

1894.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dedicație.

Suflete, ce-n lumea-acésta frământate-ați fost de gânduri,
Și vieța vóstră 'n lacrimi ca și-a mea vi sa scădat, —
Vouă inimă pribegite, vă dedic acestea rënduri,
Mângăiați-vă prin ele, căci și eu m'am mângăiat.

Suferit-am și eu chinuri, și speranțele-mi zădarnici
Copleșitu-mi-au momentul vieții fără de noroc :
Și din visuri, plămădit'am ideale, — dar' amarnici
Mi-au fost pentru lumea-acésta. — Câmp al unui tragic joc.

Suflete, o, nu mai plângeți, nu mai plângeți că-i degcaba!
»Ce e val ca valul trece«, și voi treceți ca și el: —
— Eu când m'am gândit la lume și-am vădut cum merge-i
[treaba,
Pentru toate acestea valuri, scris-am câte-un versurel.

Lacrămi triste, și voióse, visuri dulci, și 'ntunccate;
Freamăt blând și freamăt rece, voi cu plângeră într'un loc,
In buchet unite-acestea, stau cu frunțile plecate
Și vă mișcă, cum în lume, a-ți avut sau nu, — noroc.

Deci închin aceste versuri celor ce-'n a lor vieță
Au fost pârêndați de valuri și-'ncercați mereu de chin,
Dór' cetindu-le ei toate or se sêmă vre-o dulcêță;
Căci vërsat'am eu în ele tot ce-i drag, sfânt și divin!!

Prefață.

Cartea ce ți-se presentă cetitoriule, este eflusul dorerilor, bucuriilor, decepțiunilor orî speranțelor lui „Petrea dela Cluj.“

Dar' cine e acest „Petrea dela Cluj,“ care de un tîmp óre-care dă bun material revistelor nóstre — câte biétă le avem — cu inspirațiunile sale, acum dulce accentuate, acum jalnice ca desperarea ce plînge pe un mormênt pustiu?!

Nu sum autorisat a o spune. E „Petrea dela Cluj“ și atâta e totul.

Autorul edă acest op cu scopul ca din venitul lui curat să se creeze un fond, — din care cu tîmpul să se edee o fóiă „Pedagogico-Literariă“ acomodată și corîspundétorie cerințelor moderne.

Laude și elogiuri El nu aștéptă.

Și... acest „Petrea dela Cluj“ e o individualitate poetică bine marcată!

Poesiile sale exprimă „înalt sêmțemânt“ și adencă pasiune“... două calități fără de cari o poezie nu se pôte numi bună.

O durere neînțelėsă surprindem în unele poeșii de ale sale, însė espunerea sêmțemintelor, cari îl frământă pe poet e de așa, cât te încälzeșce și nobilitéză. — Vreți un esemplu?...

În poesia „Elenei“, după-ce espune în cuvinte calde starea de dorere în care a ajuns „Elena“ în strofa II-a đice:

»Dar' ai curaj, căci tot ce pierē
»Mânat de-al vremii rece vânt
»Revine iar'... și-a ta dorere
»Va trece și ia rënd pe rënd.

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

... Și ér' vei tu fericită ect.
ÉR' poeșii ca „Căință“ „Călugărița“ și „Melancolie“ fac onóre unui individ de etatea lui „Petrea dela Cluj.“

... Și închipuiți-vē o față blândă de om trist, care ocupat cu gândurile sale se uită mereu în pământ și numai câte-odată întorcându-și privirea spre cei ce-'l încunjură, lasă sē se ivescă la colțul buzelor sale un suris sarcastic batjocoritor, prin care suris pare a rîde dureros nebuniile lumii...

De multe-orī se iriteză, tresare...

Dar' și atunci exprimă o duiósă compătımire față de fētul nălucit pre care în sufletul sēu îl admoniază

— — — — —

Ast'fet aş putea mai bine caracteriza pe unii din copii sufletului lui „Petrea dela Cluj“.

În mijlocul acestei lumi materialiste și egoiste, aparițiunea unui volum de poezii bune, la noi e mai o minune.

Cea mai desăvârșită descurajare cuprinde inimile scriitorilor literari dela noi, pentru-că opurile lor rămân nelățite și necitite, — și totuși nu arare-orî se întâmplă a fi criticați și vorbiți de rău fără a fi barămî cetiți.

Ómenî cu suflete josnice, cari nu sunt capabili a se înălța până a pătrunde sêmțemintele de care a fost agitat cine-va când a scris, cari nu-și pot face idee de împrejurările în cari cine-va a scris, — ast'fel de ómenî, ȓic, adese-orî ȓi-se fac judecãtori.

Și „Petrea dela Cluj“ va avé ast'fel de judecãtori, cãci nimenea nu e scutit de ei. Aibã însé mângãere cã aceia nu-l înțeleg!... Ér' „El“ încorde-și lira: — Dorerile și bucuriile ce-l frãmântã puse pe hãrtie au sfãnta menire de-a nobilita sufletele cetitoriului.

Și acum iubite cetitoriule decã vrei alinare blãndã de suferinȓi, lacrãmi printre zimbete, bătãi de inimî tineresci și sêmțeminte înflãcãrate de dragostea némului, ... cetesce pe „Petrea dela Cluj“!!!

Mureș-Gheja la 2. Octombre 1893.

George Simu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nu-i nimic! . . .

Tu ȕis-ai cã mē ai mai drag
Mai mult ca orī pe cine,
Și ȕis-ai cã la voi pe prag
Afarã dór' de mine,

Nu-i mai iertat ca alt fecior
Se ședã o sarã întręgã;
Și-ai ȕis sē-ȕi caȕã-al tēu picior
De-i fi la altul dragã!

Și multe mi-ai mai înșirat
Iar' astăzi strângi pe altul,
Dar' nu-i nimic! . . . dac'ai uitat
Te-a pedepsi Înaltul!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Odă la minte.

Dar încununat cu lauri din locașurile sfinte!
Stéua lucindă 'n calea vieții, — la lumina ta ferbinte,
Orî ce cap confus, s'ar' cerne în problemele vieții
Se-'nsenină ca bătrânii după visul tinereții.

Tu ești feșnicul ce 'n mână de te țin a lumii némuri,
Din lumina ta s'adapă odrăslitele lor ramuri,
După tine plânge omul când abisul nimicirii
Se deschide 'n a lui cale; — Tu ești facla nemuririi:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

La umbra ei...

Decâte-orî la lampa lunii
Duios, te-am aşteptat se vii,
Din suflet se-mî alungî dorerea
Chip nălucit cu ochii căprii!

Şi precând zarea ei gălbie
Bătea în frunzele de fag,
Decâte-orî cu vremea întrégă
Nu te aşteptam pëtruns de drag?!

Dar' n'ai venit tu suflet rece
Și eu zădarnic te-am pândit;
Tu ți-ai uitat făgăduința
Tu pentru mine ai murit.

Și decă dup'atâta vreme
Acum, prin somn mi te areți,
Atât de bine-mi pari să sameni
Cu-a nopților zburdalnică feți!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Căci numai ei, — copii nopții
Te-'nbrețușă cu drag de gât, —
Și-n zori se duc și-ți lasă gândul
Și sufletul posomorît!

Și numai ei îți rîd în nópte
Un rîs sarcastic, trist dar' scump,
Și când se-i prinzi în braț îs umbre —
. . . Și dela sênul tîu se rump!

Deci, cum atunci fugeai de mine
Tu, — de-acum eu voi se m'ascund,
Dacă la chipul tău se naște
Copilul nopții fără fund.

Dacă la zîmbetele tale
Eu astăzi tremur, mă 'nflor, —
O, piei!... și-astupeți a ta cale
A vecinicii uitării covor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Căci ce folos se-mi rîzi acuma
Când nu mai pot ca se te am,
Când numai umbra ta cu spaimă
Îmi mai colindă pe la geam.

Când numai printre visuri noaptea
I-mi faci din cap că mă iubesci
Er' când în zorii piere luna,
Cu dînsa și tu te sfîrșesci?!!

Deci lasă-mă se-ți port în pace
In suflet chipul tău cu dor,
Căci dór' de-atâta greutate,
Odată și eu o se mor!

Și-atunci tâlnine-vom noi éráși! —
O, numai se nu mă uiți tu! —
Acum însé, fantómă rece,
Te du în lumea ta, te du!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ale mele gânduri . . .

Ale mele gânduri

Îs fiori de vânturi
Ce mereu alérgă
Prin sfeera largă.
Și 'ntr'atâtea rënduri
Ale mele gânduri
Capul îmi părândă!!

Iar' când luna blândă
Trece lin prin chaos
La vecinic răpaos,
Ale mele gânduri
Ca fiori de vânturi
Trec, — dar' nu se curmă!
Trec dar' a lor urmă

Prin sfera largă
Lasă-o tristă vargă;
Și din ea renaște
Alt gând ce mă pasce
Iarăși trist și rece!! —

— Și-așa se petrece
Mereu a mea viață. —
Și dacă vre-o gréță
Mă prinde de lume,
Și trist, fără nume
Îmi petrec în lume,
E c'amele gânduri
Sunt fiori de vânturi!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De n'aş rămânea . . .

Bate vântul, iarăş bate rece,
Tómna tristă iarăş se arétă, —
Vie, numai când iarăş va trece,
De n'aş rămânea ca altă dată.

I-am sêmţit de-atâtea orî suflarea!
Şi ca ea de-atâtea orî tu scumpă,
Ai lăsat de-atâtea orî oftarea
Desnădăjduitu-mî pept se-mî rumpă !!

Bate vântul, vine toamna iarăş;
Şi cu ea şi chinul rece-mă vine;
O, de ce nu pot fi eu tovarăş
— Cu tine?!

Se plângi mereu . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se plângi mereu un ideal
Desprins, sburat în vânt,
Să te căești de-al sorții val
Continuu pre pământ,

E prost, e sarbəd, fără scop,
Căci și-așa ai se pieri;
Desmiardă-ți deci al vieții strop
Uitând ziua de erī.

O, Dómne câte césuri de dulce fericire
 Treceau ca svânturate, în basmuri de iubire. —
 Și nu m'aș fi urită mereu se tot ascult
 Cuvintele-ți de draguri, de dor și nemurire
 De-atuncia, de demult.

Dar' o, în taina vieții cum pieri o dulceta
 Cât sufletul din mine cuprins îi de-o gréta
 Și'n gândurile mele nici nu stiu se-mi esplic
 Că ce-ar' putea se fie o sarbədə viața
 Mai mult decât nimic?!...

Nimic?.. Ba nu, căci iată, și-n negrele morminte,
 'Mă pare că-ți vėd fața cea dulce și cu minte,
 Și-aș vrea se fug la tine de dragul tēu femeia;
 Se-mă rađem de-a ta raclă blând fruntea mea ferbinte
 Se đic vremi se stee.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Serenadă.

Lampă blândă ce tot tremuri,
Când de-afară bat prin geamuri
Triste vremuri?!
Nóptea-i négră, plóia pică,
Și-a mea inimă de doruri
Se despică,

Căci privind duios din plóia
Am văzut că-a mândrii lacrămi
Curg șiróie
Lampă o, la a ta zare!
— Am văzut că mândra mea
Nădejde n'are.

Și ia trémură ca tine
Și mereu suspină jalnic
„Nu mai vine!“

· · · · ·
Lampă stângete că-i nópte;
Iată am venit la dênsa
Se-i spun șópte!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De câte ori ți-am spus. . . .

Decâte-ori ți-am spus că plângi degeaba,
Căci chinul tău va trece și el iarăș!
Și totuș când te rog se fim tovarăș
Nu vrei, — se vede că nu-ți place tréba.

Dacă-'s urît, și n'am bani nici avere,
Deși am suflet bun n'am preț la tine,
Căci pofta ta e mare ca păcatul!

O Dómnne, macăr nu știu eu ce-ai cere
Se nu-ți plinesc când zor de drag îmi vine?...
— Dacă poftesti, — minten „apriind și satul“ !!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dacă-oi muri . . .

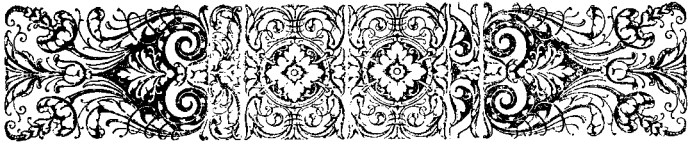
Dacă-oi muri, faceți ce-ți vrea
Cu chipul meu de lut; —
O, cât doresc cât mai îngrab
De-aicea se mă mut!

Dar' nu lăsați când oi fi mort
Se-mi cânte la mormânt,
Căci destul eu m'am cântat
Aicea pre pământ.

Ci trupul meu îl îngropați
Fără alarm, cinstit,
Barăm atunci se pot dormi
In pace, liniștit!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Curgeți repede o, lacrimi! . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lăcrimiore ce vă scurgeți preste fața mea pălindă
Și lăsați în urma voastră ochi-mi tulburî și greoi.
Câte-odată când am voie de mai caut și-n oglindă
Preste lacrimi iar' vărs lacrimi, — jeluindu-vă pre voi.

Nu mai curgeți, nu mai curgeți, căci căldura ce mă prinde
Va seca fântâna voastră și-atunci și eu voi fi sęc; —
Iar' de vreți se pier de-acuma, din luminele-mi ardênde
Curgeți repede o, lacrimi! . . mai în grab se mă petrec!

Nópte bună! . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Ce proști sunteți, dacă voi momentul vieții nu-l știți folosi după cum i-e menirea. . . .“

Schopenhaur către Erwig.

De-aș sti că-i fi și tu cu mine
In raiul tainic, depărtat, --
Atunci în lume cât am stat
Sum mulțumit cu-al vieții bine !

Nu am se mă căesc de sörte
Că-ce flința mi-a proscris,
Ci tóte mi-ar părea un vis
Și nu m'aș înfrica de mörte.

Dar' vai, când gândurile-mi spun
 Că-'n raiu femeile n'au loc,
 Căci ele-s foc și merg în foc,
 Atunci îmi sbóră visul bun.....

Și îngrozit mă-'nfiorez
 Și-'ntreb la ce se nasc femei,
 Dacă apun a lor schintei
 In carii nădejdea-'ți oglindezi?!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și-'n gândul meu mă mir grozav,
 La ce vorbesc că-acolo sus
 E-un bine vecinic neapus,
 Când binele se face prav?!...

— E raiu și cer femei de-ți rîd,
 Și de aveți acelaș gând
 Atunci ființă, vrînd ne vrînd
 Și ochii inimii îți rîd!

Atuncea lună, stele, cer
 Și câmpul larg și înverșit
 Îți pare grósnic de iubit
 Iar' gândurile negre-ți pier;

Și te treșesci că veđi sosind
 Nădejdea visului plăcut
 Ce tu credea-i a-l fi pierdut. —
 Da! îți vine visul drag glumind!..

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Eu când gândesc cât e de drag
 În veci se trăesci sărutând,
 Din om tiran ce-am fost, sum blând;
 Și numai sufer, nu-s pribeag.

Și rađe dulci ce strălucesc
 Ca-'n locul unde ingeri șed,
 În ochii tēi femeia vėd,
 De-acăror foc întineresc.

La umbră vrînd se odihnesc
 Când sîmţul meu e încălzit
 Şi gîndul meu e plictisit,
 Cu pîrul tîu mîe învîlesc !

De vreu se mînc din pom oprit
 M'aşed la sînul tîu plăcut,
 Şi te desmerd şi te sîrut . . .
 Acesta-i raiul ne gîcit!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar' se tot plîngî mereu cît eşti
 Şi se dorescî iarăşi mereu :
 Se morî tu lîngă scumpul tîu,
 Sunt tot lucrurî copilărescî !

Căcî de morî eşti mort pe vecî,
 Sî iubescî nu mai ai rînd. —
 Iar' în raiû de nu eşti blînd
 Cam puţin poţi se-o petrecî.

Deci sórtea orî ce-ți adună
Desmiérdă-ți mândra cu drag:
Căci trecând a morții prag,
De iubire-i — nópte bună!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nu vréu decât se mă iubești!

Sunt multe femei pre pământ
Și dulci, și glumitoare: —
Dar' între toate câte sunt
Tu singură-mă ești sóre. . . .

Căci zîmbetele lor de drag
Dispar ca nori 'n vînturî,
Ca luna pe-a cerului prag,
Ca visul în mormînturî;

Dar' tu apari în ochii mei
Din ce în ce mai scumpă
Și dragu-mi pentru ochii tăi
Nici când nu-o să se rumpă!

Și dacă mă gândesc ce ești, —
Și ce pôte-o femeia,
Nu vreau decât se mă iubești,
Și-n veci vremea se-mi steia!..

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Supărare.

Decâte-orî am vrut se-arunc
Creonul jos din mână
De-atâtea orî mi-am çis că-s prunc
Mai mic de-o săptămână.

Sărit din firî și desperat
De mă mâhnesc atâta,
Căci dóră nu mie mi dat
Singur se-'ndrept ursîta....

Dacă le spun că-i drept și sfânt
Și nimeni nu m'ascultă,
Și vorbele-mi se duc în vânt, —
Nu-o se fac vorbă multă;

Căci dără-s proști, nepricepuți,
Și-'n van le-o spun și-'n versuri:
Că-s toți neghiobi și-s toți limbuți
Și nesiguri în mersuri.

Și că în cap au planuri sēcî! —
— O, omu-i prost, sēracul,
Cu el nu-o scoți la cale 'n veci; —
Mai bine-l las la dracul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Liniște.

Și dacă totuși am mominte
Când nu doresc pe veci se piei,
Se nu gândiți că-mi vine 'n minte
Vre-un dor de ochii de femei.

Și nici se nu credeți că-mi place
Și-mi face bine al vieții traiu,
O nu! ci dacă totul tace
Și-i linistit, — atunci am raiu.

De-acea fug de a lumii larmă —
Și-arare ori mă poți afla
Printre pitici, ce mintea-ș sfarmă.
Pentru-un onor, pentru o para.

Ci eu trăesc într'altă lume
Deschisă 'n câmpuri și pe plaiu,
Și-'n flori cu ochi de vecinici glume
Mi-e pururea iubitul raiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Desfată-mă pre mine câmpul,
Pădurea cu iubitul crin,
Și-mi face bine 'n aer timpul
Când e curat și e senin.

Prin munți și codrii cu isvóra
Când aud frémăt de frunziș
Nu mi urît, dar' mă omórá
Priviri din ochi, — pe de-afuriș!

Căci munții și a florilor glóte,
Și codri, pururea-'s în somn —
Și preste acestea minuni tóte
După Domneđeu, eu sum domn!...

Și-acestea și de-mi stiu dorerea,
O tac, și-o légână pe sîn.
Ah, cine-mi póte sti plăcerea
Când cu-a lor lacrămă eu mă 'ngân!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar' ómenii?... Îs toți fățarnici,
Și-s toți ne'ndurători și răi,
Nu cred necasurile-amarnici, —
Și eu, cât pot și fug de ei!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Între noi.

Între noi poți face glume,
Căci se pierd fără de nume,
Dar' de faci glume 'ntre ómenî
Ei îți dic fată de lume.

Căci în mintea lor îngustă
Când te prinși glumeț de fustă
Și alergî, ei cred că 'n tine
Blânda modestie nu stă.

Uită ei că când dorerea
Stângeți totă mângăierea
Orî ce haz, te iriteză
Și-ți întunecă plăcerea.

Și numai când după necasuri
Rupte cad orî ce talazuri
Și speranța ți s'arată
Printr'a vremilor pitvazuri,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tu mai rîdi și uiți de tine. —
Macăr mult o ți de ține
Jocul sîmțurilor tale
Prin a vieții sarbed bine!

Căci din chaosul de chinuri
Ce răcește atâtea sînuri
Iar' îți vine desnădejdea
Și te umple de suspinuri. . . .

Și totuș numai odată
De te desmierđi și tu fată,
Lumea-i rea, te poreclește
Și îți ȃice spulberată!

O, decĭ te feresce dară
De satira lumi-amară
Și când ai în casă ómeni,
Făți tu glumele pe-afară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dece s^ă mor?...

Dece s^ă mor dac^ă tu ^đic^ă c^ă-i fi tot l^ăng^ă mine,
Și eu te plac și tu m^ă plac^ă, dece se vreu mai bine?
Se nu te v^ăd, se nu mai s^ăm^ț dulc^ăța vorbi^ă tale?
— Ah, tu de cređi c^ă d^ór' aș vrea, ac^ăsta nu-i cu cale!

C^ăci de-oi mori^ă, eu stiu sigur, c^ă n'ai se vi^ă cu mine;
Și-atunci de rai^ă nici vorb^ă nu-i c^ănd nu sum l^ăng^ă tine,
Și stiu de-acum c^ă voi^ă c^ălca prin cer din d^ung^ă 'n d^ung^ă
Se te g^ăsesc, și par' c^ă v^ăd cum ingeri^ă m'alung^ă.

Și-aruncă 'n jos zăpis de foc pe urma mea pocită!
Și-atunci din nou va trebui se te caut iubită
Pribég ca 'ntâiu prin munți și văi cuprins de-un jelnic dor,
Și tu de nu-i mai fi 'ntre vii, din nou voiă vrea se mōr!!

Dar' nu! de loc nu vréu se mor, cât tu vei fi 'n viétă,
Ci vréu se fiu și se-mi petrec în lumea liboyétă;
Se stiu că-am fost, și-am petrecut cu tine visul meu;
Iar' dacă și tu vei mori, nu-mi pasă, mor și eu!!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Scumpei mele.

Dacă ȕeii cu-a lor arcuři
Mi-au luat la țintă peptul, ---
Cât n'am mai dorit să aflu
Ochĩ cum a visat Poetul!...

Ochĩ cum numai El gâcește
Când se jócă 'n somn cu Kama —
Se-mĩ schintee cu-o iubire
Cum de vecĩ m'a iubit mama.

Și-am găsit, — căci știu și ȳei
 Că-i mișelnic lucru-a frânge
 Vasul cu nădejdi zburdalnică
 Dintr'un pept ce vecinic plânge.

Frunte pală, ochi ca cerul
 Për gastanic și buclat,
 Iată ce-am dorit, — și iată
 Tot ce-i în tine 'ntrupat!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și dacă pre cer stau bine
 Vecinic lucitorii aștrii,
 Bine-ți stă dragă și ție
 Cu për blând și ochi albaștrii.

Și dacă luna se perde
 Tainic, leneș, preste crânguri,
 E, că vrea s'avem liniște
 Și se fim 'n codrii singuri.

Și luceferii din nópte
De s'ascund în mări polare,
E, că focul lor de draguri
Nu-i ca focul tãu de mare!...

Ânger!... dacã ești menită
Vicinic mie, în viețã,
Vino 'ncet, cât mai aprópe
Se te pot cuprinde 'n brațã.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vino 'n felul tãu glumetic:
Nebunaticã, cum scrie
Cartea vieții mele triste
Cã mise cuvine mie!

Cãci și eu pururea-s glumã
Când capul nu mi greoi; —
Eu nebun, și tu nebunã,
Ne lovim noi amândoi.

Și-apoi piérdă-se din nópte
Și cea mai din urmă stea,
Eu voiü ști și 'n întunerec
Se te strîng cum țî-a plăcea!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Elenei.

— Refren. —

 Tu-mi pari așa de gânditoare
Ca frunța 'n pragul tómnai rēcî,
O, știu, ... cunosc că ce te dore:
Umbra visurilor sēcî.

Dar' ai curaj, căci tot ce pier
Mânat de-al vremi rece vânt,
Revine iar', — și-a ta dorere
Va trece și ea rënd pe rënd.

Și ér' vei fi tu fericită
Scăldată 'n visuri de amor,
Ca 'ntr'alea vremi, ... Mai scii iubită? ...
— Când amêndoi aveam un dor?!

Deci nu mai fi tu gânditoare
Ca frunza 'n pragul tórnei rēcî,
Căci veđi se stinge al têu sóre
Și-i pagubă sê te petreci;

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Melancolie.

Iarăș ești posomorită scumpă!

O, de ce nu-mi spui a tale gânduri?..

— Ai potut vedea 'ntr'atâtea rënduri

Cât mă usc când tu ești necăjită,

Și cum inima-mă neliniștită

Parcă minten-minten se se rumpă!...

O, dorerea ta ce-atât de grea-e

Cui se-o spui dacă nu mi-o spui mie,

Căci cine altul póte se-ți fie

In doreri și 'n chin mai bun tovarăș?

Vino scumpă lângă mine iarăș, —

Spune-mi-o se-o fac din sên se-ți piee.

Te frământă dără întrebarea :
 Ce-i viața și la ce-i și morțea,
 Și de ce ne'ndurătoare sorțea,
 Nu te lasă 'n viață se-ți veți raiul
 Ori și cât de lung ai avea traiul?...
 Sau la ce e pământul și marea?...

Sau ai privit cumva în oglindă
 Și-ai vădit trecutu-ți dus cu norii,
 Pentru acestea te cuprind florii??

Lasă scumpă, — c'acestea-as misteruri
 Cari le știu numai cei din ceruri,
 Nu-ți mai nelinisci fața-ți blândă!

Căci viața dacă trece, iarăși
 Renasce 'n ființele din lume;
 Dar' dacă se pierde al tău nume
 E pierdut; — și-atunci serman de mine
 Ce-aș ști face-aicea fără tine? —
 Vino deci se fim noi iar' tovarăși!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Căință.

Căsință adorată! idol cărui lumea 'n cote
Mătăniș se umilește și viața își consacră
Mult se'ntréb' a mea gândire, cine ești și cum se pôte
Se rănesti așa un suflet, umbra ta se nu mai trecă!

Multe inimi adumbrite de speranții rîdătoare,
Stau la pândă se te prindă din al drumului tău sbor ;
Vai și tu, isvor de lacrimi, lacrimi sfinte de feciore
Veđi cum îți înmóiă calea, dar' te joci cu dorul lor.

Unde-i légânul ce-adórme visurile preperate
 Prin amarnica vieță din visternicul tãu sîn?!
 Unde-i marea ce înecã lãcrimióarele vãrsate
 Dupã zborul tãu șegalnic, dupã vibretul tãu lin?!

Vântul rece, ostrovelnic, și el lasã câte-o urmã,
 Și rãstórnã 'n sãri de iernã câte-o vraniță stricată,
 Ó, dar' urma lui ghețósã, totuș-totuș se mai curmã,
 Umbra ta de dragurí însã, nu se șterge nici-odatã!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Flutur drag, idyl glumatic, maesteticã vîrtute!
 Intrebat'am crânguri blãnde și pe florile din câmp,
 Unde ești? cãci sînu-mí fraged nu póte se te mai uite
 Amor sfânt!... dar' e zedarnic se te cat atãta timp!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Intrebat'am. . . .

Retăcit, cu dorul sarbed
Am umblat pribég prin lume;
Intrebat'am câte tóte,
Dacă știu de al têu nume?

Munți cu triste rîurele
Și rupturî cu bolovanî,
Intrebatu-i-am de tine
Și de ochii tîi titanî.

Intrebat'am crânguri blânde
 Și pre florile din câmp. —
 Dar' se pare că-i zădarnic
 Se te cat atâta timp.

Că mai ești tu în viață
 Nu știu?... dar' eu nu te văd,
 Și că dóră totuș când-va
 Te-oi vedea, nu pot se cred!!

In deșert a perde vremea.
 După visuri ce dispar!...
 — Ideal tu vis de nópte
 M'ai lăsat în greu amar!

M'ai lăsat?... sau dacă cum-va
 Mai trăesci, unde se fii??
 Las' că te-oi găsi eu când-va,
 Când nu voiū mai fi 'ntre vii!!

.

Călugărița.

„Plâns'au toți poeții vieța ei....“

BCU Cluj / Central University Library *Petrarca.*

Printre paltini se strecoră blânda lună gânditoare
Și cu rațele-i se jocă frunzele tremurătoare ;
Iar' la umbra lor pērëul cenușiu în curs molatic
Șerpuește, — printre ramuri bate tristul vânt tomnatic
Și se pierde-alene luna, tainic, pânditoare, rece,
Lăsând gândul dulce-al nopții preste lume să se frece.
Și-adorme acum pustiul codru și-i tăcut pământul,
Numai riul se mai mișcă și prin crengi mai bate vântul.

»Suflet rătăcit pre drumul ce se pierde 'n aste locuri, —
Dacă 'n lume, tu nebună, ai iubit a vieții jocuri
Până când nefasta sorțe te-a proscris, — și-acum uitată
Rătăcești pe-acastă cale nebătută, neumblată, —
Și mai crezi și-'ntraltă lume, și-ai dori s'ajungi și 'n ceruri,
Iată printre crengi un templu, templul sfintelor misteruri...!

Dute fără frică-acolo, și piósă 'n pórtă bate
 Și de te-a 'ntreba vre-un tainic glas de-atale răci păcate,
 Uită-te la zídul rece, cenușit de-a crengii umbră, —
 Și te 'ntrebă, dacă-ți place vecinica tăcere, sumbră;
 Și cum luna gânditoare printre paltini se strecoră
 Preste frunđe, drăgălașă, aruncând rađa-ș ușoră,
 Și cum riul leneș curge pre sub crengile plecate
 Vestind lumi-'n murmur dulce că el nu ști de păcate ;...
 — Și-acésta liniște dragă de-o iubești tu, — spalăți fața
 Jos în riul de sub paltini, și din gând alungă-ți gréța
 Ce ți-ar' copleși sêmțirea pentru visuri nebunatici.
 O, de câte-orî în lume visurile dulci, molaticî,
 Ție nălucite 'n vieță sau ascuns cu alte visuri ;
 Nu mai conta decî la ele, că-s ironice surisuri!

Dute, dute și te rógă de stăpâna, cu glas tainic,
 In genunchi, cu lacrimi calde, cu suspin amar și jalnic ;
 Spune-i că te-a prins o gréță de necasurile lumii, —
 Și de risurile sarbedî prêsărate 'n faptul glumiî
 Batjocoritóre, próste, care 'n loc se te 'nsênine
 Te aruncă 'n mregea sorții unde 'n van speredî vre-un bine
 Spune-i că te iau florii, — și 'n liniște tu dorești,
 La mănăstire 'ntre paltini de păcat sê te spăseshi !
 Și te-va primi la ruga ta duiósă, cu căință,
 Și vei fi de-acum în lume cea mai fericite ființă
 Căci a visului nădejde nu-ți va mai strica liniștea.

Iar' de-ți plac a vieții jocuri și te mișcă priveliștea
 Ce se 'nfățușe 'naintea ta în lumea-acésta mare,
 O, atunci apucă iarăș stânjinita ta cărare !«

Voluptósă, cu privirea înfocată ea ascultă
 Versul consciinții sale, și-'l ia drept de-o grea insultă,

Și din gene-i se strecoră trista lacrimă-a căinții, —
 Precând zuffetul ei negru din noianul suferinții
 Se desprinde cum pe ceruri dintre nori senină luna,
 Reapare 'n rîs glumatic, după ce-a trecut fortuna.
 Și senină 'n gând, alene, cu paș gingaș, fără frică,
 Merge cătră mânăstire, merge, ... nu ȳice nimică.
 Câte-odată numai gândul muștrător o mai oprește,
 Și se 'ntrébă dacă 'n lume zîdul rece fericește?...
 Dar' răspunsul ei e 'nglasul fermecării dulci, divine, —
 Ramurile, frunȳa, rîul, — tóte dau din frunȳi că-i bine.
 Și ea întră 'n mânăstire, ... ușa 'n urma ei sa 'nchis. —

Chip din lume! iată visul vieții tale de-acum stîns!
 Iată tu, o, spalberat'o! balerina de petreceri
 Ce în lume printre ómenii ai avut atâtea treceri,
 De-acum nu-o se mai veȳi ochii galeși și înșelători,
 N'o se-ȳi mai petreci la mese nóptea 'ntrégă până'n ȳori, —
 N'o se mai fi crud sedusă!... iar' vre-un suflet de-ai robit
 Rógă tu, madóna sfântă, se te ierte c'ai greșit!!

* * *

Și adórme-acum pustiul codru, și-i tăcut pământul,
 Numai rîul se mai mișcă, și prin crengi mai bate vîntul.
 ... Iară umbra mânăstirii cu a paltinilor umbră,
 Îți înfăușe o nópte vecinică, tăcută, sumbră,
 Nópte care-astupă 'n valuri taina unor visuri sēcii
 Unde raza nu străbate și crengile-s vecinic rēcii.
 Și trec anii rënd de-arëndul, fără ca vre-un din lume
 Se mai cerce mânăstirea cea uitată, fără nume,
 Numai când fără cruțare sórtea-'l svêrle 'n vre-un amar,
 Se mai trage cătră ziduri, — cea ce îi lucru rar...

..... În liniştea-acésta mută, după-ce în nópte luna
 Sa ascuns cum se ascunde visul pentru tot dé-una,
 Nu zăreşti decât copacii jur împrejuraţi de muşci
 Sau o grópă pentru fieră cu problematice cruci.
 Numai colo în poiană stă de-atâta vreme murul
 Liniştit, tăcut ca nópte, şi tăcut ca şi-nprejurul...
 Iar' din curtea sfinteii case preste zîd un cânt răsună,
 Blând şi dulce ca speranţa visului de-o di mai bună.
 Cine cântă?... Iată chipul unei sfinte maici s'arată,
 Şi cântarea ei răsună pre sub bolta încrustată,
 Par' că ingerii din ceruri pre clavier domneţesc
 Plâng necasurile lumii, iar' pre sfinţi îi preamăresc!...

»Maică sfântă« — dice-atuncea El, a chinurilor pradă —
 »Versul tîu e mult mai dulce decât versul de dryadă.
 Cât am pribejit în lume n'am auđit sê se cante
 Pare-mi-se num'odată, cânturi așa dulci şi sfinte!«
 Şi s'ascunde iar' în codru, ca se nu producă spaimă.

Tu icóna suferinţii, de-unde-ai primit tu faimă
 Că idolul vieţii tale zace 'nchis în mănăstire?...
 Paltinii, stelele, luna? sau cine ți-a dat de ştire?!...

Ia tresare, ... şi prin minte mai aude »Maică sfântă«
 Tremură.... roşeşte tótă.... fără voe iarăş cântă,
 Cântă şi-apoi tace iarăş.... şi alérgă ca nebună,
 Şi ca sărită din fire se întorçe cătră lună
 Şi-o întrébă 'n lacrămii calde,.... spăriată, tremurând:
 »Lună, lună atale rađe n'au vedut prin crengi plângând
 Vre-o fantómă nălucită de pe-a cerurilor praguri??...

Ah! dece nu piei oglindă din vieţa mea de draguri!...«

— — — — —
 »Dar' cine-i?... Ce glas?... O Dómnne, dacă m'ai făcut uitată
 Pentru lumea din afară, — fă se-l uit și eu odată!
 Cum?... Se-l uit?... O, nu pot face dacă nu m'a uitat dânsul
 Și o trec fiorii morții, și din ochi îi curge plânsul.

— »Eu proscris'a lumii rece, după ce-am jucat vieța
 Ca pe-o tristă tragedie, până ce m'a cuprins gréța
 Și cu rîs ironic, sarbed, prin comedie-am trecut,
 Nici aici se n'am liniște după câte-am petrecut?...
 Cum?... Dacă 'n a mea vieță n'am știut prețui dragul
 Și-am alergat ca nebunii după visurile nopții,
 Să mă miște-acum din codrii acel vibret dulce-al șoptii?

— — — — —
 Ah! fugiți gânduri nebune, de-aici n'o se mai trec pragul!!«
 — — — — —

Și privește 'n jur de sene, cu ochi tulburi, tremurândă,
 Și prin minte îi mai sună vócea lui atât de blândă: —
 Dar' de-odată par că qeii i-au schimbat de tot gândirea,
 Cu-un oftat duios se 'ntorce, și privește mănăstirea,
 Și roșește iar'... O, negru și tăcut îi pare murul!
 Și alérgă cătră dânsul, se privescă împrejurul...

Dar' când ea, pe jumătate cumpénită sta, — de-odată,
 Se sêmțește strinsă 'n brațe, ,... și c'o vóce sfășiată,
 Abia mai bolborosește: »maică stariță... Ah... Iată...«
 Și adórme, cum adórme luna 'n nóptea înorată!..
 Și-al ei »vai« se pierde 'n codrii, și revine iar' liniștea.

— — — — —
 Suflete, de-ți place vieța, și te mișcă priveliștea
 Ce se 'nfătușé 'naintea ta în lumea acesta mare,
 Iată iarăș ești condusă pe gețósa ei cărare!!

Iarnă.

BCH Cluj / Central University Library Cluj

Trece vremea fără vreme ca 'n potop,
Frunța cade 'ngălbinită de pre plop.
Vine iarna, iarna albă de omăt,
Și cu ea și bētrāneța-mī vine 'ncet.

Bate vântul, frunța crēță cade jos,
Și rămāne codrul galbin, dureros, —
Și ca el rămān și-obraji-mī plumburiī
Iarnă-a vieții mele triste, — iarăș viī?!!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspuns Dlui G. S.

— La o scrisoare privată. —

Îmă scrii că sarbeda dorere ce-mă stârnește-atâta grătă
O pricepi și sîmți cu mine, . . . și deplângi a mea viață ;
Dar' mă sîtuești de-acuma se nu cînt mai mult de jale,
Căci arare-orî alină cîntul chinurile grele ?!

Și-Ți răspund de-aici departe, că te 'nșeli poete dragă,
Căci a mele suferințe din viața mea pribegă,
Numai horea le alină, — horea scrisă 'n versuri jelnici,
Ce vibrădă prin văzduhuri preste-o lume de ciufelnici!!

Că vĕrs lacrămi suferinde prin decepțiile mele
Și prin norul vieți-mi triste nu-mi mai sclipesc mie stele,
Dacă știi, dar' nu poți dice de cărtirea lumei crunte,
O, te rog, nu-ți strica traiul, ci-'nsamnă-mi numai cu puncte!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De-aș fi perit din lume!...

De-aș fi perit din lume-atunci
Când nu știam ce-i dorul! —
Ah, când gândesc cum prîntre lunci
Voind se opresc sborul.

Vre-unui flutur, — alergam
Sglobiu și fără fire,
Adese 'n umbra vre-unui ram
Mă tulbur în sîmțire!

Săracul!... El din flori în flori
Sbura, voind se-mi scape,
Și-aripile-i din subsuori
Băteau ca moi pleópe;

Pân' ce se osteneau, și-atunci
Îl prindeam de-o aripă, —
Și vai, ... între acelea lunci
Finea-ș a vieții clipă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iar' eu mă desmerdam nebun
In mórtea lui. — O lume
Câte-aș avea, se vreu se-ți spun
Asemenea săci glume!

Căci și viețile plutesc
De sórte urmărite
Până când ele se urěsc
Și-atunci apoi, zdrobite,

Cad, — și pe patul de doreri
 Vecinic cu ea se luptă! —
 Și trec la mijloc multe veri
 Pân' ce vre-una ruptă

De brujul rece și lutos
 Plutește prin sfere;
 — Iar' după traiu-i dureros
 Și numele îi pier.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Copil e dar' și sôrtea rea,
 Copil cu rîs satiric;
 Nu te pôte scâpa de ea
 Nicî cel mai jelnic liric....

Și când gîndesc la celea luncî
 Cu florî și cu isvorul...
 Aș vré se fi perit atunci,
 Când nu știam ce-i dorul!!

Suspînul Ardeleanului.

— Cătră Geniul seu. —

Copil visat cu ochi blăjini
Ce chinul ginții mele alină,
Geniu, din ceruri nălucit,
Tu dormi când vești că némul meu
E lăntuit?

Mărit ai fost din veac în veac
Și 'n sînul Tău purtat-ai leac
Liniștitor de suferinți,
Și noi te știm, căci te avem
Dela părinți.

Și cât au fost de zăhărit,
 De chinuri grele plictisit
 Poporul meu în celea vremi
 Tu l'ai unit, numai acum
 Nu-l mai rechemi....

Și 'n orî ce lupte, tu i-ai dat
 Potere 'n braț și 'n minte sfat;
 Și scris fiind numele Tău
 La ei pre frunți au biruit
 Orî ce pigmeu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar' vai Geniu, și Te-ai ascuns
 Și ura la nămul meu a 'npuns ---
 Un veac de când el zace 'n rău!
 Rechemă iar' românii toți
 Sub stégul Tău!!

Și dă-le arme 'n mâna lor
 Și le sèdește 'n inimă dor
 De năm și-i fă pe toți vitezi
 Iar' Tu veghiéză preste ei
 Se fie trezi!

Atuncea sórele din cer
Va șterge lacrima de ieri
Ce némul meu o-a vërsat;
Și liniștit el va trăi, —
Eliberat!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nu mai plânge.

Văd că plângi, — dar' nu mai plânge!
Și de te muncește chinul
Mai înecă-ți tu suspinul
Căci plângând, acuș ti stânge,

Și-i păcat se cață stéua .
Ce-mă lucește 'n calea vieții,
Drag ca 'n zorii dimineții
In potirul flórii, raua.

Dacă știi că totul trece
Ce-ți mai pasă de viață?
.... Te cuprinde dór' vre-o gréță
Că-ți va fi pământul rece?...

Ei, și chiar' de-ar' fi ca 'n véră
Cald, și tot se fie drag, —
Dacă treci al morții prag,
Nu mai poți re-'nturna iară!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sau se fie chiar' ca ghéța,
Tot atâta îl sêmțești;
Deci mai bine se iubești
Până nu-ți trece viața!...

Nu mai plânge deci iubită;
Și de te muncește chinul,
Mai înecă-ți tu suspinul,
Nu fi vecinic ofilită.

Nu gândești ce-oi fi pre lume
Eu, dacă ti pierde 'n cătă?...
.....

O, atunci a mea vieță
Va fi mută, fără nume!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Horea nopții.

Suflă vântul din găune,
Și cu el copii nopții
Imbătați de gluma șoptii
Țile dulci vin a-ne spune,
Vin și ne surid alene,
Precând somnul se așază
Preste gene.

Dacă dorm ei, — d'ormă vecinic!
— Eu zdrobit de-a mele doruri
Vecinic cu-a naturii coruri
Voi cânta lâng'-al meu feșnic
Cânturi dulci ca taina șoptii,
Ca cu-atât se-ți fac mai dulce
Pacea nopții!

Pe furiș, la colțul buzei
 Văd surisul tău de visuri; —
 Tu ce-a nopților surisuri
 Le 'nvălești în haina muzei,
 Tu ce-mi ești atât de dragă:
 Te-aș privi de lângă masă-mi
 Noptea 'ntrégă.

Dar, mi somn!... o, fă-mi și mie
 Loc la tine 'n braț, — alene
 Să se 'nchiadă-a mele gene,
 Și când luna aurie
 Va privi cu rîsurî line
 Prin ferestă, — se mă vađa
 Lângă tine!

Pesimistul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Te poți opune sortii tale,
Dar' sörtea are biciu de foc :
De nu ți se dă ea din cale,
Cu minte fi ți și fă-i tu loc.“

Wolfgang Goete.

I.

Era o séră dintre sörri, —
Și luna, blând, pe 'ntinse mări
Bătea gălbie, sficios,
In tremurări.

In codrii paltinul tăcut,
Părea 'ntrun dulce vis perdut,
Căci frunđa nu și-o mai mișca
Ca și 'n trecut.

Și vântul, ce de-atâtea ori
 Îți umple peptul de fiori,
 Nu mai bătea, ci lîn dormea
 Pe aripî de nori.

Iar undele de rîu slipind,
 Leneóse 'n matcă tremurând
 Treceau în calea lor de veci
 Pe rînd, pe rînd . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și toți dormiau în felul lor :
 Unul muncit de-un vecinic dor,
 Iar altul fără grigi, — dormea
 Un somn ușor.

Numai din umbra unui fag
 Tăcut privea la cer cu drag,
 Un tîner trist, posomorît
 Cu ochiü pribeag.

... Dar cum ? ... Să rógă el ce 'n veci
 Rostea blăstămurii crunte reci ?
 El, cui viețile îi sunt
 Nimicuri sēcî !

El, ce dicea, că Domneđieu
 Și cerul e vrășmașul seu,
 Să plânge-acum de ce-a făcut
 Și-i pare reu ? ! . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

El plânge ? Cum ? ... I-sa desprins
 Vre-un ideal, vre-un noptic vis, —
 Sau iarăși ura de vieță
 L'a cuprins ? !

Să pôte . . . Nu scim. Dar' e trist
 Și inima-i de pesimist
 Ce nu mai credea nicî in Zei
 Și nicî in Christ,

Piósă, se căește mut...

— — — — —
 Se póte că și-o fi perdut
 Vre-un fante dulce, glumitor,
 Din vechiũ trecut,

Se póte chiar' că Domneđeu
 De și-ĩ pre bun i-a făcut rėu, —
 Răpindu-i stėua vieții sale,
 Visul sėu !!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II.

— — — — —
 O, da ei, zeĩ i-au răpit
 Un chip din vreme nălucit,
 Un chip în haină de-femea,
 Ce l'a iubit

Un chip ce lui atâtea dăĩ
 Vorbea-i de vecinici lungĩ vieți, =
 Ce o, ... Și ađi de dragul lui
 Il prind săgeți!

Dar' étă-l sęc ... involuntar...
 Zdrobit, cu lacrămî de amar
 Plângând, el cade în genunchi
 Ca pe-un altar.

Și buza lui ce-atâtea ori
 Cu nopți întregi până'n zori
 Rostea blăstămuri cătră zei
 De răci fiori

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Acum se rógă 'n glas duios, —
 Și vibretul lui dureros
 Spre cer plutește prin vezduh,
 In mērs fricos!

»O, cerule, o stele voi!
 »Dacă de-atâtea sęcî nevoi
 »Zdrobit fiind, — de plâns îmi sunt
 »Ochii greoi,

»Și voi cunoșteți cât mă zbat
 »Cu dorul vieți-mi întrupat
 »In chipul unei stea ca voi, —
 »Ce m'a lăsat,

»Permiteți-mi ca pe-un moment
 »Se părăsesc acest pământ,
 Se-mi am locașul între voi
 »Pe cerul sfânt,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Căci dór' vecin fiind cu ea:
 »Cu cea mai lucitoare stea,
 »Cu-acea care mi-a 'ndulcit
 »Viața mea,

»Și eu lucind tremurător, —
 »Va fi cuprinsă de fior...
 »Și ér' o se ni-se întâlnescă
 »Dor cu dor...

»Er' ea, gândind la tîmpul drag
 »Cînd noi doi însî sub crengi de fag
 »Priveam cum stelele prin nopți
 „Leneos se trag,

»Și cum la umbra crengii, blînd, —
 »Trecea pîrîul tremurînd,
 »Er' noi cu drag ne 'mbrîșam
 »Fără de gând,

B·CU Cluj / Central University Library Cluj

»Și-acum sîmțînd că rece, mut, —
 »Trîind în cercul ei tăcut
 »O frămîntă prea dureros
 »Visul perdut, —

»Iar o se vie pe pămînt!
 — — — — —
 »O, stele voi, o cer prea sfînt
 »Plecat mă rog se-mî ascultați
 »Al meu cuvînt,

»Căci ce folos mereu pribeag
 »Prin lume trupul se mi-'l trag
 »Când n'am la cine se privesc
 »Cu ochi de drag!

»Și ce folos mereu zdrobit
 »Se 'nbrațoș vre-un nimic umbrit
 »In loc de chipul ei ce-atâta
 L'am iubit?!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Deci decă vreți, faceți-mi loc
 »De lumea fără de noroc
 »Se mă despart, căci sum sătul
 »De-al sorții joc. —

»Da, sum sătul de lumea rea, —
 »Și inima mi-e atât de grea
 »Cât sêmț c'acușa o se mor
 Fără de ea.

— — — — —
 Și tace iar' — Și-așteptă lin
 Vre-un glas mângăitor, divin,
 Dar' par' că nu-l dore pe nimeni
 De-a lui chin.

III.

Dup'un moment de pace, — iar'
 În față urele-i tresar
 Și iar' rostește vorbe săci
 Și cu amar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar' nu duios, nu rugător
 Nu 'n stil melanic de amor
 Ci plin de ură, și 'ntr'un ton
 Răsbunător :

»Tu Domnețeu! Voi stele săci!
 »De-aș fi știut că voi pe veci,
 »La rugăciunile de jos
 Rămâneți reci,

»Nu mă rogăm de voi nici când!
 Și-și strânge pumni tremurând,
 Și vai prin minte îl petrece —
 Un negru gând.

IV.

O stea din magicul ocol,
 Vădîndu-l crunt, cu peptul gol,
 Il agrăește dulce blând,
 In glas domol:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Tu suflete de veci proscris
 •Ce-alergî după al nopții vis
 »Și 'n dorul lui ța înghețat
 »Ori ce suris,

»La ce conturbî cerescul for?
 »Căci și-așa sfinții nu cobor
 »Mai mult se vie 'n lumea ta
 »Din lumea lor.

»Iar' ângerul ce tu-l deplângi,
 »Se poți chiar' petrile se frângi,
 »Dacă-i în cer, dacă-i vre-o stea
 Nu poți s'o stângi!

»O, stelele nu pot veni
 »In lumea ta spre ale iubi
 »Deci uită-ți dorul tău; de vrei
 A mai trăi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Iar' dacă ai tu săci doreri,
 »Vor' trece și ele ca'n veri
 »Fortunele, și vei sînți
 »Iarăș plăceri.

»Căci jos la voi pe globul sęc
 »Fortune vin, fortune trec
 »Și totuș ómenii la voi,
 »Iși tot petrec.

»Iar' noi pe veci rămânem răci, —
»Și visurile noastre îs sēcî, —
»Noi nu visăm și de visăm, —
»E-un vis de veci!!

»Și decă totuș dintre noi
»Vre-o stea s'avêntă blând greoi
»Prin gol, ea, iaraș o se 'ntórne
»Mai apoi...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Voi însê nu! Iar' Domneșeu
»Ce-atâta îl chiamă glasul têu
»El ca o veghe stă tăcut
»In locul Sêu.

»Și nu-i pasă orî cum te porți
»Căci când al têu trup printre morți
»Va fi, — tot trebuie se bați
»La celea. porți!

»Și-atunci!... Atunci!...«

— — — — —
El printre lunci

Ascultă rece, fioros

Pe-ai noptii prunci!...

— — — — —
»Cum? In, lume Domnețeu

»N'o se aline dorul meu

»Și totuș o se céră sémă

»De foc rëu??!»

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și stela iar' îi ȃice lin :

»Tu nu pricepi glasul divin,

»El nu ȃi-a ȃis cã n'o se scapi

»De al tãu chin,

»Ci te-a învățat cã'n lumea ta

»Orã cum ómenii s'ar' porta

»N'au se rãspundã de ce fac

»Pãn'-ce și-or' da

»Sufletul. — Atunci apoi,
»In óra cea mai de apoi
»Când focul s'o vârsa din cer
»In grósnicí ploi,

»In dóuă taberí voi ve-ți sta
»Și carea după fapta sa
»Cum rău sau bine a făcut,
»Samă-și va da!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Iar' până-atunci voi aveți legi
»Ce guvernéză lumi întregi? —
»Ce și ele opresc orí ce
»Fărădelegi.

»Și-acestea legi își au isvor,
»De veci lucind, nesécător,
»Dar' nu compus din picurei
»Căđuți din nor,

»Ci e întrupat din Dumnezeu :
 »E duh cu minți din duhul său,
 »Și el în minte presărat
 »Se chiamă Eu!!

»Iar' conștiința al său făt
 »Ce știe orî ce ascuns secret
 »O făclă-i și e a vieții tale
 »Cu regret.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Ascultă dar' de-acestea trii
 »Și vecinic bine îți va fi,
 »Și fericit, viața 'ntrégă
 »Îți vei trăi!«

— — — — —
 »Conștiință«... »Minte«... »Eu«?...
 »Vai tu puternic Domneșu
 »La ce mă lași se mai trăesc
 In felul meu?

Ființe! nu știți voi că Crist
Deși bătut, zdrobit și trist
El n'a devenit nici-odată
Pesimist?!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lacrămi.

Pe mormântul binefăcătoarei mele Maria Podóbă născ. Pop Char-
teziū. † 31 Maiū 1891.

In međul primăverii când totul înflorește
Viața i se stânge și lumea o părăsește...
Anunț funebr.

Doi anī sburat-au tainic în négra vecīnicie
Decând a vremi vĕnturī te-au smult dintre cei vī —
Și-'n fața sortīi aprigī ce aspru me adie,
Mĕ-'ntreb în taina mințīi că unde-îi fi Marie,
De nu mai re-învīi?!

Prin pulverea de sară a stradelor uitate
Când pașu-mī rĕtăcesce, cu ochiū lăcrămător,
Pribeag, privesc la lumea de-aprópe și departe;
Și-'ntreb calea ce duce 'n locașurī depărtate
Spre al ângerilor chor. —

Căci sciu de bună sémă c'o mamă devotată
 Chiemării sale sfinte în raiu își are loc, —
 Și-aș vrea se viu la Tine, se-ți spun eu înc'-odată
 Cum fii tēi din lacrămī arare-orī încétă
 Căci n'au avut noroc.

Te plâng ei cu dorere și 'n lacrime jelanici
 Cum strigă-și pui mama în codrul părăsīt
 Te strigă, când amarul acestei vieți amarnici
 Îi svârle 'n valea tristă a lumii de fățarnici,
 Ce grósnic o-au urīt!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Te plânge soțu-ți dulce și mult Te va mai plânge,
 Căci farmecele Tale și zimbetul Tēu drag,
 Sburând din lumea-acésta, acuș-a se va frênge
 Și lanțul de nădejde, și chinu-l va împinge
 Preste al morții prag. —

Așa-i acéstă lume! și 'n cartea ei e scrisă
 Pe pagina cea négră viața unei vieți!!
 — Și numai când zădarnic te sbați spre vre-o devisă,
 Și n'ai s'ajungi la dēnsa, — viața ții o lipsă,
 Și nu mai are preț!!

Mă mir însă de Tine la ce-ai lăsat pământul
 Udat de triste lacrimi din ochii-atâtor înși;
 La ce-ai sborat din lume cum sboră 'n vară vântul
 Când răspunde-ai bunețe cu fapta și cuvântul,
 Și toți îți erau prinși....

O, lume de probleme!.. Viață plictisită!
 Ce atâta cerni un suflet în valul unei vieți,
 In care scrieri tainici e scris'a ta ursită
 Căci mintea mea o prinde o negură urită
 De-a gândurilor feți,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și arare-orî mă frământ se aflu-o ușe dréptă,
 Se pot străbate sîngur în tainicul mister —
 Dar' vai, din o viață la-a ceriurilor tréptă
 Numai credința sfântă și nobilă te-'ndréptă,
 Numai cu ea ai cer!

Marie! étă șerbul cui Tu atâta bine
 Făcându-i în viață l'ai scos dintr'-un amar,
 Se rógă ađi cu lacrimi și plînge după Tine
 Căci șcie că de-acuma cu tóte e la fine: —

O, dormi în pace dar!!

Doi ani sburat-au tainic în négra vecinicie
De-când a vremi vânturî te smulse dintre vii,
Și-'n fața sorții aprigî, ce aspru mă adie,
Sêmțesc c'ar' fi mai bine ființa se nu-mî fie
Căci nu mai ră-învîi!

Prin pulverea de sară a stradelor uitate
Când pașu-mî rêtăcesce, cu ochiû lăcrămător,
Pribeag, privesc la lumea de-aprópe și departe, —
Și 'ntreb calea ce duce 'n locașurî depărtate:
Căci și eu vréu se mor!!

Maiü 1893.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

La umbra sălcii triste...

La umbra sălcii triste, plânge,
Și vibretul căinții sale
Din pepturi corđi de draguri frânge
Și 'n ochi sedește stropi de jele.

„La ce suspini atât de jalnic“?
Întrebă frunđa 'n jos plecată
„ — De bate vântu, — îi neprialnic
„Și dór' vecinic n'o se tot bată!

„Sau vremea de ți-o sêmți tot rece,
„Așa-i croit din cursul firii;
„La ce dar' fruntea ți-o petrece
„Presêmțul negru al peirii?!

„Nu veđi cum eu mereu a jele
„Imi țen plecată a mea frunte
„Și-'n zori, cum lacrămile mele
„Vor' rađele de sorī se 'nfrunte?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Nu veđi cum galbână ca cêra
„Veghez la tristele morminte?...
„Și chiar' de nu mi-ar' trece vara
„Eu totuș sunt ca mai nainte.

„Așa-mi e scris! și-'n van mi-aș cere
„Mai bună sôrte dela cerurī,
„Mai bine dorm dar' în tăcere
„In haosul de dulci misterurī.

„Și tu se plângi, se-ți pierdi viața?!
„O, — 'mpacă-te de-acum cu sôrtea,
„Căci de te-a prins de lume gréța,
„Acuș îți-va curma-o mórtea!

„Dacă mereu ai țile grele
„Sunt încercări numai de valuri,
„Ce-odată trece-vor' și ele
„Și ajunge-vei senine maluri.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Deci nu mai plânge, nu mai plânge
„Tu, suflet sbuciumat de spasmuri,
„Căci de-i muri, de te-vei stânge,
„Din visul tău s'or' naște basmuri!

„Și nu-i nimic mai crud în lume
„Decât povestea vieții-amară! —
„Deci dă flinții tale un nume
„Și eși cu voi la lume iară.“ —

In tot atât de dulce-o frunză
Plântează-i dorul de viață,
Creșdend că dór' o se-l pătrundă;
Dar el respunde-i plin de griată:

„Dar' las se plâng! se pier cu vântul
„Dacă-s mai frênt ca-'n câmpurî pomul!!
— „Și-'n veci pribeag călcând pămêntul
„La ce se mai trăiéscă omul?!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bibil.

Haid cu mine copiliță se ne ducem lângă vale
Se bem apă rece, dulce, — se-ți sărut buzele tale,
Și se-ți spun un vis de aur drag cu ochii tăi senini;
Haid se mergem prin tufșurî, se ne zărăstim din cale,
Prin tufșurî de arină. —

Vino, căci eu piei de draguți!... Și sêmțesc că-o dulcătă
N'o putem ambi-nțălege numai colo pe verdătă
Când al serii vânt sburdalnic s'ar juca cu pèrul têu,
Și glumătă, riđătore, cu drag tu m'ai strânge 'n brațe, —
Și eu iar' la sênul meu.

Și uimit de fața-ți blândă, — te-aș acoperi cu dulce
Și-aș roga fecióra nopții se te adórmă, se te culce. —
Ca se nu veđi gâdilirea cum se jócă 'n a mea față,
Iar' eu, lângă tine-'n cóte, face-aș vecinic câte-o cruce,
Se mai fii mult în viață!!

De-ți-s drag, vino cu mine, — chiar' și dincolo de vale!!
Se nu dea preste noi nimeni, — căci în vale e prea 'n cale,
Și se te sărut în tichnă nu pot, nici se te dezmerd,—
Iar' pentru-o cróncă bătrână ce-ar duce apă din vale,
N'aș vrea visul se-mi pierd!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cât mi-ar' plăcea....

Cât mi-ar' plăcea se pot fi dus
In lumea unde gânduri nu-s:
Pe-o vale neghăcită 'n sus,
Spre codri vechi de vecinic haz;
Se am liniște și rëgaz,
Senin în gând și-'n minte trëz,
Se-mă caut visul dispărut
Când sórele plutește mut,

Perdut.

Prin crengile verđii de fag
Se vëd cum stelele se trag
Pre cerul zugrăvit cu drag
La umbra nopții arginții, —
Și tu, cu zimbet de copii,
Prin freamëtul de crengi se vii
Fantanștică ca și-ün idyl,
Cü-ün rîs de cel mai mândrú stil, —
Tiptil.

Și eu se-ți fac codrul fricos. —
Când te-aș vedea că vii, — sfios,
Se nu-ți conturb visul frumos, —
Cu-on desmerdat glumeț, încet,
Te-aș prinde blând, cu brațul drept:
Căci mult doresc lâng'al meu pept
Seți ved de spaimă ochi-aprinși, —
Și-o vreme întrégă se stăm prinși
Doi înși!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Țile negre.

Nóptea tainic se așeză, argintie, mohorită,
Și se pierde-al țilei sgomot, — tótă lumea e tăcută ;
Iar' decă mai clocoteșce apa'n gârle orî la móră,
Sau prin aer vre-o nocturnă dacă pânditor mai sbóră
Sunt năluci ce te-'nspăimântă numai dar' se pierd în nópte
Cum de-atâtea orî în lume visul cu-a lui sarbedî șópte
Tremurênd îți lasă gândul și se pierde 'n sêci povestî
Și la umbra lui tu însu-ți nu mai șc'î decă trăescî!!!
... Sêngur caut prin feréstră cum se vără luna 'ncrânguri
Și mă prinde-un dor de scumpa, — O, decă-am potea
[fi sânguri
In tufiș, se-i spun povestea vieții mele, șcim c'ar' plânge !

— — — — —
In odae-mî micul feșnic somnuros par'-că se stânge ...
... Pfui!... Ce gróză, ce cutremur fioros îmi mișcă sênul ;
Nălucit din spaîma noptii par'-că vêd în prag Horhânul

Cum cu brațele deschise, cu doi colți eșiți din falcă
 Crunt la ochi, cu rîs draconic cătră mine leneș calcă.
 Tremur... inima-mî de ghiață e mai mică cât o cute
 Barem de laș putea face cătră ușe se se uite
 Căci un purec, blăstămatul, îmi jôcă 'n spate Tramleș
 Și orî cât mă mișc din umăr, nici un pic nu vrea se stec.
 Și suflarea mă îneacă căci dór' nu pot nici se suflu
 Nu cum-va se mă sêmțescă, și mai tare se-l busumflu.
 Draci! Trebuie se gat odată!...

Și din gât sbâcnesce-mî tusă!

Ce prostie! Cum aude, ... se 'nfricase și se duse!...
 Haid acum se fac la versurî din visterile-mî de-odată.
 Și m'așed la masă tulbur, cu privirea-'n tunecată,
 Și cu capu'n pumnî cu mintea-mî de gândirî învâlmășită
 Mă frământ se aflu stihul vieți-'n vecî netâinuită.
 Dar' lumină nu-i ca-'n palmă, numai razele de lună,
 Se strecoră prin feréstră, — semn c'afară-i vreme bună.
 Pe dulap îmi întind mâna dar' cu ochii cătră ușe
 Nu cum-va se mă apuce pe la spate vre-o mătușe...
 Un cihrit! a, bin' că este!... dar' acum tu răce feșnic.
 Unde eșci ca se-mî mai sfârăi... căci dór' n'o se dorm
 [eu vecinic

Și se veđi cum micul feșnic șcie se-mî alunge luna
 Din odae-mî... Vai sermana! ia lucește sus într'una
 Și de cercă se s'abată pe la geamurî, o alérgă
 Chiar' cum ómenî nemernici vreu pe cei cu minți se-i
 [stérgă!

Câte chipurî, câte basme nu-mî mai trec pe dinainte!
 Câte mofturî sēcî din lume nu-mî împlântă gróza 'n
 [minte!!....

Domneđeu!.. étă misterul ce-mî părăndă-atâtea gândurî;
 Căci de-i D.-đeu el sîngur, și-a lăsat de-atâtea rëndurî
 De rogărî, de 'nchinățiune și mătăniî fără număr
 Printre lacrămî și suspine am aruncat pe-al șeu umăr,
 Fără se-mî asculte ruga, se mă mântue de viață
 Sau se-mî pulbere din suflet a viețiî rece gréță,

Orî și-a uitat creatura, orî nici nu mă mai cunoșce,
Căci dóră-s mulți plângători, — chipuri cu glasuri de
[brôșce !!

Și de m'a uitat El, sfântul, mult mai bine ar' fi se cadă
Preste mine 'ntreg vèzduhul, se devin a morții pradă. —
Iar' de-mi șcie suferința . . . atunci ierte și preasfântul,
N'am se-l mai rog de nimica, până-i cerul și pământul!
Căci dóră-i o nebunie a conta la visuri, — decă
El te uită și viața ți-o dă lumi tort de clacă;
Și din caerul vieții tale, lumea tórce basmurî
Pe când sufletu-ți se sbate copleșit de negre spasmurî!
— O, și cât e de sublimă măestatea Domneșee!
Când ai zilele senine, — ai vrea-'n veci vremea se-ți stee;
Căci cum sórele se jócă cu a mării stropi de apă
Sau cum luna bate-'n frunđe, galbână, cu-a ei pleópă,
Îți rësare-un dor în suflet, și-ți dispăra vieții plângerî,
O, atunci iubești viața, și toți ómeni-ți par' ângerî!!
Dar' muncit mereu de chinurî, înzădar gândești la rugă
Decă 'ntréga ta viață e un actorat de slugă,
Și tu trebuie se fii servul tuturor, — cum fac din tine
Glume batjocuritóre, căci ei au pungile pline
Și tu ești pilug nemernic, și nici drept n'ai se te ridicî.—
Iar' de vrei vre-odată lumi tâlhăria lor s'o predicî
Sau de le-o spui numa-'n versurî cum vorbe lumea o 'nșală,
Dau cu versurile în spuză, preste tine dau năvală! . . .
— Și decă te rogî la ceruri se-ți alunge suferința
Și nu-ți mai ascultă nimenî nici rogarea, nici căința
Se nu te cuprindă gróza, se nu rămâi vecinic trist? . . .
Se nu rătăcești din cale? — se nu devii pessimist??!

— — — — —
Lume, lume! tu teatru năpădit de-atâta actorî,
Când alerg pe fantasie și pe-a gândurilor factorî,
Cât de comic te înfătuși înainte-mî! Cât de rece!!
Vai, voi gândurî nu mai cerneți, căci viața-mî se petrece!..

CUPRINSUL.

	Pag.
1. Dedicatie	3.
2. Prefață	5.
3. Nu-i nimic	9.
4. Odă la minte	11.
5. La umbra ei	13.
6. Ale mele gânduri	17.
7. De n'aș remânea	19.
8. Să plângi mereu	21.
9. Ei	22.
10. Serenadă	24.
11. De câte ori ți-am spus	26.
12. Dacă-oi muri	28.
13. Curgeți repede o, lacrimi	30.
14. Noapte bună	31.
15. Nu vreau decât să mă iubesci	36.
16. Supărare	38.
17. Linisce	40.
18. Intre noi	43.
19. De ce se mor	46.
20. Scumpei mele	43.
21. Elenei	52.
22. Melancolie	54.
23. Căință	56.
24. Intrebat'am	58.
25. Călugărița	60.
26. Iarna	65.
27. Răspuns Dlui S. G.	66.
28. De-aș fi perit din lume!	68.
29. Suspînul Ardeleanului	71.
30. Nu mai plânge	75.
31. Horea nopții	78.
32. Pesimistul	80.
33. Lacrimi pe mormântul binefăcătoarei mele	98.
34. La umbra sălcii triste	102.
35. Bibil	196.
36. Cât mi-ar' plăcea	108.
37. Dile negre	110.

